

Beleidsplan
SWO
Scherpenzeel
en
Renswoude
2021-2024

INHOUDSOPGAVE

1. <u>VOORWOORD</u>	3
2. <u>SWO SCHERPENZEEL EN RENSWOUDE TOEN EN NU</u>	4
3. <u>ONTWIKKELINGEN EN BELEID</u>	5
A. <u>DEMOGRAFISCH</u>	5
B. <u>ORGANISATORISCH</u>	5
C. <u>SOCIAAL</u>	6
D. <u>POLITIEK</u>	7
E. <u>ECONOMISCH</u>	7
4. <u>POSITIE VAN SWO</u>	8
5. <u>KOERS SWO</u>	8
6. <u>WERKPLAN</u>	10
A. <u>DOELGROEPEN EN DIENSTEN</u>	10
B. <u>SAMENWERKING</u>	10
C. <u>PERSONEEL EN ORGANISATIE</u>	10
D. <u>COMMUNICATIE</u>	11
E. <u>HUISVESTING EN FACILITEITEN</u>	11
F. <u>ADMINISTRATIE EN FINANCIËN</u>	11

1. VOORWOORD

Vol trots presenteren wij ons nieuwe beleidsplan voor 2021-2024 waarin wij ons beleid formuleren voor de komende jaren.

Iedere organisatie heeft op gezette tijden behoefte aan een moment van bezinning, een moment om zichzelf vragen te stellen: waar staan wij nu en waar willen wij naar toe? De SWO heeft gebrainstormd, geluisterd naar de diverse doelgroepen en zich in gelezen in de trends en ontwikkelingen in het veld.

De strategische koers geeft het organisatorisch antwoord op deze maatschappelijke uitdagingen. De visie is verder aangescherpt en biedt een goede leidraad voor de komende drie jaren. In de huidige samenleving is het immers niet zinvol om een langere periode vooruit te kijken. Ontwikkelingen volgen elkaar in hoog tempo op, ook voor de complexe veranderingen in zorg en welzijn.

Wij zien het als onze missie en tevens als taak om een actieve bijdrage te leveren aan zelfstandigheid, gezondheid, welbevinden en het maatschappelijk participeren van burgers. Daarom streven wij ernaar inwoners te stimuleren tot het nemen van verantwoordelijkheid voor het eigen welzijn, maar ook tot het dragen van (mede) verantwoordelijkheid voor een goede leefomgeving en voor het welzijn van inwoners die ondersteuning nodig hebben.

Henk van Hoevelaken,

Voorzitter

April 2021

2. SWO SCHERPENZEEL EN RENSWOUDE TOEN EN NU

De SWO is van oorsprong een activiteitenorganisatie en opgericht met als doel een coördinerende rol te vervullen voor alle organisaties, die zich met senioren bezighouden zoals verenigingen, vrijwilligersorganisaties en kerken.

In de loop van de jaren zijn wij ons ervan bewust geworden dat het accent van de organisatie meer is komen te liggen op voorlichting, adviseren en ondersteuning geven aan een bredere doelgroep dan alleen senioren. Steeds meer andere doelgroepen weten de weg te vinden naar de SWO.

Dit beleid is in 2019 ingezet. In het tijdsbestek van dit beleidsplan willen wij verder gaan met de praktische omslag maken van Senioren Welzijns Organisatie naar een **Stichting Welzijn en Ondersteuning** met als motto “iedereen doet ertoe”

De vraag om activiteiten en diensten voor een breder publiek wordt groter. Wij gaan daarmee niet ons aanbod wijzigen, maar dit wel toegankelijker maken voor een bredere doelgroep.

De SWO heeft een belangrijke rol als vinder, verbinder en versterker, zowel naar de inwoners toe als naar samenwerkingspartners. SWO verbindt mensen en organisaties om te komen tot persoonlijke oplossingen.

De vraag van de burger is daarmee leidend. Welzijnswerkers hebben een rol in het proces en denken niet in de oplossing. Dat doet de inwoner zoveel mogelijk zelf op eigen kracht.

De kracht van de SWO ligt in het “sociaal makelen”, het verbinden van de vraag aan het aanbod op sociaal vlak.

Wonen, zorg en welzijn zijn het fundament voor de SWO. De SWO kan de inwoner helpen door het aanbod van diensten en ondersteuning te verbreden met o.a. als doel dat de inwoner langer zelfstandig kan blijven wonen.

De SWO wil werken vanuit de volgende **missie, visie** en **doel**:

Missie

De SWO ziet als taak een actieve bijdrage te leveren aan zelfstandigheid, gezondheid, welbevinden en het maatschappelijk participeren van burgers. Daarom streven wij ernaar inwoners te stimuleren tot het nemen van verantwoordelijkheid voor het eigen welzijn, maar ook tot het dragen van (mede) verantwoordelijkheid voor een goede leefomgeving en voor het welzijn van inwoners die ondersteuning nodig hebben.

Visie

Mensen zijn gelukkiger en gezonder als ze in hun eigen omgeving leven, als ze kunnen meedoen, als ze erbij horen en gezien worden.

Als lokaal deskundige organisatie is de SWO een vanzelfsprekende keuze voor zelfstandig wonende volwassen inwoners, van de gemeenten Scherpenzeel en Renswoude. Met gerichte adviezen en ondersteuning, passende activiteiten, aansprekende informatieve en praktische diensten zijn wij bij uitstek van belang voor het bevorderen van sociale betrokkenheid, maatschappelijke erkenning en persoonlijk welzijn.

Door een nieuwsgierige en flexibele opstelling aangaande maatschappelijke veranderingen en daaruit voortkomende nieuwe inzichten en welzijnsbehoeften, is de SWO-sr, ook in de toekomst, het baken voor die inwoners die qua welzijn en ondersteuning hulpbehoeftig zijn.

Doel

Het bevorderen van de sociale samenhang, tegemoet komen aan behoeften naar contact en het versterken van de zelfredzaamheid van volwassen inwoners van Scherpenzeel en Renswoude. Dat een ieder optimaal kan participeren in zijn/haar maatschappelijke omgeving is ons doel.

3. ONTWIKKELINGEN EN BELEID

A. DEMOGRAFISCH

Volgens het CBS had Scherpenzeel in januari 2021 10.129 inwoners, waarvan een derde een eenpersoonshuishouden. Het aantal senioren tot 2040 stijgt behoorlijk, waarmee gesproken kan worden van een toename van het aantal 75-plussers. Renswoude had in januari 2021 5.557 inwoners. Bij het aantal 75-plussers is hier sprake van een lichte stijging.

De toename van het aantal hulpbehoevenden binnen de gemeenten betekent ook een toenemende druk op vrijwilligers en mantelzorgers. De oplopende AOW-leeftijd zorgt er tevens voor dat het aantal vrijwilligers langzaam kleiner wordt en dat er meer inwoners een beroep gaan doen op de SWO.

B. ORGANISATORISCH

De overheid wil van een verzorgingsstaat naar een participatiesamenleving. Dat betekent dat burgers zoveel mogelijk op eigen kracht of met inzet van hun netwerk en de buurt problemen oplossen.

De rol van de welzijnsorganisaties verandert mee. Zij helpen en ondersteunen niet meer zelf, maar faciliteren burgers en vrijwilligers bij het bieden van ondersteuning. In de toekomst vormen zorg- en welzijnswerk een schakel tussen individuele burgers en hun dagelijkse omgeving aan de ene kant en overheden en regelgeving aan de andere kant.

Dit vraagt om een nieuwe werkwijze binnen het welzijnswerk.

Bij het voorkomen van problemen, zowel op het gebied van gezondheid als op sociaal vlak, gaat welzijn voor zorg en (specialistische) hulpverlening. Met de juiste welzijnsmaatregelen kunnen grotere problemen worden voorkomen en vaak ook dure maatwerkvoorzieningen worden uitgesteld of vervangen door goedkopere oplossingen. Willen wij dit goed doen, dan moeten wij een proactief beleid voeren waarmee wij vooruitlopen op problemen die later kunnen ontstaan. De SWO doet op verschillende manieren aan preventie door:

- te werken aan bewustwording;
- het geven van voorlichting;
- vroegtijdige signalering door vrijwilligers en professionals.

Met het oog op de toekomst willen wij vroegtijdig signaleren verder uitbouwen door dat structureel te gaan doen en er ook een vervolg aan te geven. Daarnaast wil de SWO werken aan preventie en bewustwording door voorlichting te geven aan het netwerk en de naasten van de risicogroepen. Als we signalen herkennen kunnen wij meer mensen bereiken en ondersteunen.

De SWO vindt het belangrijk om de samenwerking met netwerkpartners nog meer op te zoeken, bijvoorbeeld door de kennis over signaleren te delen met wijkverpleegkundigen en eerstelijns organisaties en door de verbinding te leggen met zorg en lokale voorzieningen.

De vraag naar vrijwilligers stijgt door de groei van het aantal hulpvragen en de scherpere afweging bij de toekenning van zorgvoorzieningen. Het doel is om de vrijwilligers zoveel mogelijk zelfstandig te laten functioneren. Dit willen we bereiken door hen op de juiste wijze te faciliteren, zodat zij deskundig zijn en de zelfredzaamheid toeneemt.

De SWO is zich bij de inzet van vrijwilligers steeds meer bewust van de vraag wat je redelijkerwijs van vrijwilligers kunt verwachten. De SWO wil de grenzen bewaken en opkomen voor de vrijwilligers en hen waarderen en hun inzet optimaliseren.

C. SOCIAAL

Zelf doen, samendoen en laten doen zijn de ingrediënten van een inclusieve samenleving. Wie zelfredzaam is kan zelfstandig meedoen. Zo niet dan lukt het met ondersteuning vaak samen. Gaat dat niet dan kan de burger toch mee blijven doen doordat een ander bepaalde zaken overneemt.

Deelnemen aan het maatschappelijke leven moet mogelijk zijn voor alle inwoners in Scherpenzeel en Renswoude, want "iedereen doet ertoe". De SWO wil bij het wegnemen van fysieke en sociale drempels een rol spelen, bijvoorbeeld door ondersteuning aan te bieden of door op zoek te gaan naar manieren om de drempels te verlagen.

De SWO werkt op verschillende manieren aan deelname van burgers aan de samenleving. Door bijvoorbeeld knelpunten te signaleren en ze op de agenda te zetten bij andere organisaties of door hun met de nodige ondersteuning te stimuleren tot deelname.

De SWO kijkt hoe burgers met (soms complexe) ondersteuningsvragen optimaal mee kunnen blijven doen en waar mogelijkheden liggen om actief deel te kunnen uitmaken van de lokale samenleving. Wij bieden praktische vormen van ondersteuning zoals de formulierenbrigade en thuisadministratie. Burgers worden geholpen bij het lezen van formele brieven en worden gewezen op de mogelijkheden om via subsidies en via het minimabeleid geld te verkrijgen voor deelname aan activiteiten.

Met het oog op de toekomst wil de SWO (samen met andere partijen) nieuwe diensten blijven ontwikkelen om individuele vragen samen te brengen in een passende oplossing, die burgers onderling verbindt.

De SWO zoekt steeds naar manieren om zelfredzame, vitale burgers te verbinden met hulpbehoefte burgers. Op die manier zijn er meer sociale activiteiten en worden burgers minder afhankelijk van professionele zorg en hulpverlening.

Een hechte gemeenschap kent zijn voordelen, maar sociale controle zorgt vaak voor schaamte om te bekennen dat er problemen spelen. Blijven mensen ook in de toekomst, als er door een dubbele vergrijzing een veel kleiner potentieel aan vrijwilligers overblijft, bereid elkaar te helpen?

SWO wordt een welzijnsorganisatie, die voor verschillende doelgroepen volwassenen actief is en werkt waar mogelijk samen met het jeugdwerk om te verbinden en elkaar te versterken.

Alle vragen om informatie, advies en ondersteuning, die verband houden met thema's zoals preventie, participatie, samen redzaam en ondersteuning thuis, zijn voor de SWO direct werkterrein. SWO streeft ernaar objectief en onafhankelijk te adviseren, met het

oog op de belangen van de burger, op gebied van dienstverlening en financiën. Daarom rekent SWO het leveren van zorg en specialistische hulpverlening niet tot haar takenpakket en streeft zij naar een goede relatie met alle aanbieders in de gemeenten.

SWO is een verbinder, die netwerken versterkt. De vraag van de burger is daarbij leidend en de oplossingen passen binnen de eerdergenoemde thema's.

D. POLITIEK

Voor gemeenten is er nogal wat veranderd sinds in 2015 veel sociale taken aan hen zijn overgedragen, 40 procent van de gemeentelijke begroting is hiermee gemoeid.

De gemeenten Scherpenzeel en Renswoude zetten in op een samenleving waarin iedereen meedoet, waarin burgers zoveel mogelijk op eigen kracht doen. Zorgen dat iedereen mee kan doen, ondanks een beperking, ziekte of ouderdom en dat het meedoen een vanzelfsprekendheid wordt.

Vrijwilligers, individueel of in georganiseerd verband, zijn daarbij onmisbaar. Een groot deel van de vragen kan met informele hulp opgelost worden.

De gemeenten Scherpenzeel en Renswoude willen meer aandacht besteden aan preventie en het voorkomen van grotere maatschappelijke problemen.

Daarnaast is er aandacht voor innovatie en vragen de gemeenten aan organisaties zoals de SWO om met nieuwe ideeën te komen die de kwaliteit van de ondersteuning verbeteren of goedkoper maken met behoud van kwaliteit.

E. ECONOMISCH

De vraag naar ondersteunende diensten voor burgers die zorg nodig hebben en zelfstandig wonen neemt toe. Steeds meer hulpbehoefte inwoners wonen zo lang mogelijk thuis. Denk aan burgers met een psychiatrisch ziektebeeld, senioren met een hulpvraag, burgers met dementie, vluchtelingen en licht verstandelijk beperkten. Daarnaast is er een groep die niet digitaal vaardig is. Deze doelgroepen doen steeds meer een beroep op de SWO, dat blijkt bijvoorbeeld bij de formulierenbrigade en de thuisadministratie. De SWO kijkt hoe burgers naast hulpbehoevend vooral betrokken burgers kunnen blijven op basis van wat zij kunnen en leuk vinden. Voorop staat dat burgers mee kunnen blijven doen.

De doelgroep wordt ook meer divers, met uiteenlopende behoeften op het gebied van hulp en ondersteuning. Steeds vaker is er vraag naar maatwerk en persoonlijke oplossingen. De SWO zal dus een breder pakket aan dienstverlening moeten ontwikkelen waarbij rekening gehouden moet worden met het besteedbaar inkomen van de verschillende doelgroepen. Van deelnemers aan activiteiten wordt vaker een eigen, al of niet kostendekkende, bijdrage verwacht.

4. POSITIE VAN SWO

SWO is een kleine organisatie, met momenteel twee ervaren parttime vaste medewerkers (samen goed voor 1 fte).

Het beroep vanuit het werkveld op deze medewerkers is de afgelopen jaren fors gegroeid, waardoor zij regelmatig tijd tekortkomen om aan alle wensen en behoeften te voldoen. Ook is het aantal administratieve verplichtingen toegenomen, waardoor relatief minder tijd besteed kan worden aan het primaire proces.

Naast de vaste medewerkers beschikt SWO over ongeveer 225 vrijwillig(st)ers. Het lukt over het algemeen redelijk goed om ontstane vacatures in te vullen.

Het bestuur van SWO heeft een vaste omvang van zeven personen, die elk een eigen portefeuille beheren. Het bestuur is het afgelopen jaar vrijwel geheel vernieuwd en sterk verjongd.

De financiële positie van SWO is gezond, maar gezien de omvang van de organisatie is er geen grote buffer om substantiële tegenslagen op te vangen.

SWO beschikt in Renswoude over adequate huisvesting. In Scherpenzeel huurt SWO een te kleine ruimte voor te veel geld.

SWO heeft, zowel bij de vaste medewerkers als bij het bestuur, de wens om zich door te ontwikkelen en beschikt daartoe in beginsel ook over voldoende kwalitatief niveau.

5. KOERS SWO

Om onze ambities waar te maken moeten wij de organisatie verder versterken, op een manier die past bij de sociale uitdagingen, die wij in dit beleidsplan geformuleerd hebben.

De SWO gaat daarbij uit van de sterke kanten van de organisatie. Wij bouwen die verder uit om kundig, krachtig en flexibel in te kunnen gaan op de vraag uit de omgeving.

De vier organisatorische thema's zijn:

- Kennis en kunde, als sleutel tot succes;
- Krachtig lokaal verankerd in de samenleving;
- Flexibel in ontwikkelingsmogelijkheden in een snel veranderende omgeving;
- Een breed aanbod van dienstverlening met maatwerk waar nodig.

In het welzijnswerk spelen kennis en kunde een steeds grotere rol. Kennis van sociale problematiek, van ziektebeelden, van het oppikken van signalen, kennis van oplossingsrichtingen, de sociale kaart, het netwerk en meer.

Maar ook kunde van netwerkopbouw, ondersteuning van buurtinitiatieven en het borgen van de kwaliteit van vrijwilligersgroepen. Natuurlijk is kennis van de lokale omgeving van belang om dit werk op de juiste manier en in de goede context te kunnen doen. Welzijnswerkers worden Sociaal werker en Sociaal werkers zijn generalisten. Het zijn specialisten op het gebied van welzijn en zij hebben speciale kennis op het gebied van interventies, individuele ondersteuning en het sterker maken van kwetsbare groepen en individuen.

In het werk van de SWO heeft kennis een leidende rol. Omdat de doelgroep steeds groter wordt en de hulpvragen steeds complexer, moeten wij die kennis ook steeds meer in goede banen leiden.

Dit doen wij met de KULTIFA-factoren als leidraad:

- Kennis: Vak-, organisatie-, en omgevingskennis vinden wij erg belangrijk binnen de SWO. Dit betekent dat er zowel financieel als organisatorisch ruimte moet zijn voor inzet voor bijscholing en deskundigheidsbevordering;
- Uitdaging: De SWO biedt de medewerkers en vrijwilligers voldoende uitdaging in hun werk. In afwisseling van werkzaamheden en ook in mate van een beroep doen op de verschillende vaardigheden;
- Leervermogen: Voor leren is binnen de SWO voldoende ruimte. De SWO zorgt voor een stimulerende omgeving, die uitnodigt tot leren en persoonlijke ontwikkeling.
- Taakstelling: In de taakstelling formuleren wij wat de verwachte prestatie is en verbinden wij organisatorische met individuele doelen;
- Informatie: Informatie en informatievoorziening liggen aan de basis van het succes van onze organisatie. Wij moeten elkaar actief blijven informeren en dit opnemen in ons werkproces.
- Feedback: Met feedback kunnen wij de prestaties van professionals en vrijwilligers verbeteren. Daarom willen wij inzetten op intervisie;
- Autonomie: Welzijn Nieuwe Stijl is gebaseerd op ruimte voor de professionals en een bepaalde mate van autonomie die in balans moet zijn met de sturing van bovenaf.

De SWO wil de verzamelde kennis ook graag delen. Wij stellen onze kennis van de lokale situatie, maatschappelijke vraagstukken en sociale interventies beschikbaar aan andere organisaties, doelgroepen en betrokkenen. Daarmee worden wij steeds meer een sociaal kennispunt op het gebied van wonen, (informele) zorg en welzijn.

De SWO is dichtbij, toegankelijk en staat open voor burgers van Scherpenzeel en Renswoude, een grote meerwaarde voor het welzijnswerk. Er is een groot netwerk van vrijwilligers in beide dorpen en de SWO is diepgeworteld in de dorpen door de vele

contacten in de lokale gemeenschap van zowel professionals als vrijwilligers. Wij vinden de samenwerking met andere organisaties erg belangrijk, vooral de samenwerking met beide gemeenten.

Wij willen de gemeenten laten zien dat wij een betrouwbare, flexibele en betaalbare partner zijn met wie zij maatschappelijke vraagstukken en de zorg voor het welzijn van de burgers samen kunnen aanpakken. De SWO wil de dienstverlening aan laten sluiten op de vraag en daarin, zoveel mogelijk, samen optrekken met de gemeenten. Wij richten ons daarbij zoveel mogelijk op de inhoud en zetten de ontwikkelingen, verwachte maatschappelijke knelpunten en relevante signalen voor het gemeentelijk beleid op de agenda.

De SWO wil een actieve rol spelen om andere partijen te stimuleren vraag en aanbod samen met ons op elkaar af te stemmen. Onze wens is om met hen te komen tot een gezamenlijke visie op gebied van wonen, zorg en welzijn waarin ieder de rol vervult die het best bij hem/haar past.

De welzijnssector verandert snel. Er komen nieuwe doelgroepen zoals vluchtelingen en thuiswonende dementerenden. Vanuit bestaande doelgroepen komen nieuwe ondersteuningsvragen. Dit alles vraagt om verbreding van de dienstverlening van de SWO om de positie te versterken. Hoe meer variatie wij bieden hoe beter wij aan kunnen sluiten op al die verschillende vragen en behoeften.

6. WERKPLAN

Gezien enerzijds de verwachte ontwikkelingen waarmee welzijnsland (voor senioren) te maken krijgt in de komende jaren en anderzijds de potentie en de ambities waarover SWO beschikt, kiest SWO voor de komende vier jaren voor het volgende beleid.

A. DOELGROEPEN EN DIENSTEN

- Alle hulpbehoeftige inwoners vormen de doelgroep voor de welzijn bevorderende activiteiten en ondersteuning die de SWO biedt. Daarbij geldt de leeftijd van 23 jaar als benedengrens (SWO gaat zich nadrukkelijk dus niet op jongeren richten);
- SWO onderzoekt, agendeert, ontwikkelt, initieert, regisseert, faciliteert en voert oplossingen uit voor haar doelgroep op het gebied van wonen, zorg en welzijn.

B. SAMENWERKING

- SWO werkt, waar mogelijk, actief samen met andere organisaties die, met aanvullende diensten, actief zijn voor dezelfde doelgroep of een deel daarvan;
- SWO stemt haar adviesactiviteiten af en werkt graag nauw samen met de gemeentebesturen en (beleids-)ambtenaren in de gemeenten;

- SWO staat open voor samenwerking met collega-organisaties buiten haar huidige werkgebied en voor verzoeken tot uitbreiding van haar geografische werkgebied.

C. PERSONEEL EN ORGANISATIE

- SWO breidt haar vaste formatie-omvang uit, en zorgt voor functiedifferentiatie (bijvoorbeeld op administratief gebied) waar dat zinvol en nodig is om de groei van haar werkzaamheden op te vangen;
- SWO is een organisatie die vooral met vrijwilligers werkt;
- SWO kent een platte organisatie, waarbij de diverse activiteiten en diensten primair door een vrijwilliger-coördinator worden aangestuurd;
- SWO zorgt voor een goede erkenning en waardering voor haar vrijwilligers;
- SWO zorgt voor voldoende training, scholing en/of opleiding voor haar vaste en vrijwillige medewerkers;
- SWO heeft een bestuur dat op enige afstand van de uitvoerende vaste medewerkers opereert, zonder de band met en de actieve belangstelling voor de primaire activiteiten te verliezen;
- Het bestuur van SWO is zowel qua functionele competenties als qua woonplaats van de bestuurders evenwichtig samengesteld.

D. COMMUNICATIE

- SWO maakt passend en doelgericht gebruik van zowel fysieke – als digitale communicatiemiddelen zoals plaatselijke en regionale kranten, e-mail, facebook en een informatieve en toegankelijke website.
- Voor stroomlijning en actualisering van de communicatie, een goed beheer van de website en het onderhouden van public relations fungeert onder het bestuur een 'Communicatie- en PR-commissie'.

E. HUISVESTING EN FACILITEITEN

- SWO zorgt in de gemeenten waar zij opereert voor huisvesting die voor haar personeel functioneel en voor haar doelgroepen goed toegankelijk is;
- SWO staat open voor colocatie met andere organisaties die ook op haar werkterrein opereren;
- SWO voert haar activiteiten uit, waar dat voor de deelnemers het meest geschikt is, mits betaalbaar;
- SWO zorgt voor goed functionerende (IT-)apparatuur en systemen voor haar medewerkers.

F. ADMINISTRATIE EN FINANCIËN

- SWO voert een financieel verantwoord beleid, waarin de kosten door de baten worden gedekt;

- SWO vraagt voor haar activiteiten een bijdrage van de deelnemers die de kosten dekt;
- SWO voert haar beleid en de daaruit voortvloeiende werkzaamheden uit binnen de financiële ruimte die haar daarvoor door de gemeentebesturen van haar werkgebieden wordt verstrekt;
- SWO legt jaarlijks duidelijke en toegankelijke verantwoording af van het door haar gevoerde beleid.